

ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΚΟΡΕΣΣΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ

Ένας αισθηματικός Ιερεύς του Διονύσου. Η Καλλιρρόη με τον έσπρω πέπλο. Έρωσ άνικατς μάχαν !... Ο που δ Κόρεσσος ζητεί βοήθεια από τδ θεό του. Τδ φλογιμένο ράσο. Τί είπα τδ Μαντείο τής Δωδώνης. Η έκτέλεσις ενός φοβερού χρησμού. Τραγωδία κοντά σ' ένα βωμό. Η πηγή τής Καλλιρρόης.

Στην Ιστορία τής Έλληνικής αρχαιότητος υπάρχουν διάφορες ερωτικές τραγωδίες, σχεδόν άγνωστες. Μιά απ' αυτές είναι και η συγκινητική Ιστορία του Κορέσου και τής Καλλιρρόης, που τή διηγείται ο Πανσανίας :

Στά θρόνα έκείνα χρόνια, κοντά στον Εϋνο ποταμό, σέ μά χαριτωμένη κοιλίδα, επήγε πόλις άνθηρη, ή Καλυδών. Στην πόλι αυτή έλατρευόταν πολύ ο Διόνυσος, δηλαδή οι κάτοικοι τδ έστουσαν άγαμέλιον παραπάνω. Άνάμεσα στους άλλους Ιερείς του θεού τής άμπελου ήταν και κάποιος Κόρεσσος, δ όποιος φαίνεται ότι είχε καρδιά έξαιρετικά ευαίσθητη που ούτε τδ όσσο μπορούσε να τή προφυλάξη από τδ βέλη ενός άλλου θεού, τδ άραίο ούτε τους καλονήρους ούτε τους άλλους ανθρώπους σέβεται.

Μιά μέρα, επήγε στο ναό του Διονύσου να προσκυνήση ή σοβαρή και σεμνή παρθένος Καλλιρρόη. Κάτω από τδ διαφανέστατο πέπλο τής κόρης, έφαινόταν ένα έξαίσιτο πρόσωπο, μά μορφιά που θά μπορούσε να ανακαλύθη τήν καρδιά ήχι μόνον Ιερέας αλλά και άρχιερέας. Ο Κανθ Κόρεσσος τήν είδε κ' έννοιωσε τή φλόγα του έρωτος μέσα του !

Η Καλλιρρόη, αν και εύλαβητική, αν και πήγαινε στο ναό με χαμηλωμένα τδ μάτια, είχε όμως κ' αυτή τήν άκαταμάχητη έκείνη γυναικεία περιέργεια και δέν άρχισε να καταλάβη ότι ο Ιερεύς του Διονύσου τήν άγαπούσε ! Δέν ήταν όμως καθόλου άσχημος άνθρωπος ο αιδεσμάτωτος Κόρεσσος. Κάθε άλλο μάλιστα : Ήταν νέος, μέ συμπαθητική μορφή, μέ ξανθά γενάκια και γαλάζια μάτια. Μία άλλη κοπέλα στή θέση τής, θά έκολακίζονταν γιά τήν προτίμησι, θά άνταπεκρίντο στον έρωτά του και θά γινόταν ευχαρίστως παπαδιά, αφού τδ σχήμα δέν έμπόδιζε τδ γάμο στήν άρχαιότητα, οι δέ Ιερείς δέν έπαίρναν μόνον πρόσφορα, όπως οι σημερινόι, αλλά και παιδεία, καλοψημένους μηρούς βωδών και προβάτων ! Άλλά φαίνεται ότι ή ή Καλλιρρόη ήταν πολύ σκληρόκαρδη, ή δέν έβρισκε πολύ τού γούστου τής τόν Κόρεσο. Άπέκρουσε λοιπόν κατηγορηματικά τήν πρότασι να γίνη γυναικία του.

Άπελισμένους γιά τήν άρνησι τής κόρης ο Ιερεύς του Διονύσου, πληγωμένος στή φιλοτιμία του, κατέφυγε στο θεό του και ζήτησε τή βοήθειά του. Ο Διόνυσος συγκινήθηκε από τες ίκεσιές του λειτουργού του και θέλησε να τόν συνδράμη. Άν και θεός όμως, δέν μόρθηκε ν' αλλάξη τδ μυαλό τής Καλλιρρόης, γιάτι τδ γυναικείο πείσμα είναι άκαταμάχητο, άνάτερο τής δυνάμεως και αείτων άκόμη τών θεών ! Επήκουσε λοιπόν ο Διόνυσος στις δεήσις του έρωτοχτυπημένου Κορέσου κ' έστειλε φοβερή άρρώστεια στήν πόλι, μά επιδημία από τήν όποιαν, οι προσβαλλόμενοι φαίνονταν στήν αρχή σά μεθυσμένοι, σάν ζαλισμένοι, γρήγορα όμως χειροτέρευαν έτρελλάίνοντο, έξοκίζαν τες σάρκες τους και πέθαιναν !

Όταν οι άρχοντες τών Καλυδωνίων είδαν τδ κακό να παίρνην έκείνδνες διαστάσεις, άπεφάνισαν να ρωτήσουν τδ Μαντείο τής Δωδώνης από τή πάχουσι και πώς θά σωθούν. Η άπάντησις δινότανε μέ τή μυστηριώδη γλώσσα τών φηγών, τών δρυών που τδ φυλλάματα τους έμουροούριζαν, ή μέ τόν κρότο τών συγκρουόμενων τετζερέδων που οι Ιερείς του Διός ελιγαν κρεμάσει στα δέντρα. Οι Καλυδώνιοι έκαιολογήσαν τους Ιερείς του Διός, και κείνοι τους εξήγησαν τί έλεγαν τα φύλλα τών δέντρων και οι κρότοι που έκαναν τα χαλκόματα : Με άλλα λόγια έλαβαν τδ χρησμό : Τδ δυστύχημά τους θά έγιναι τρέφονταν αν ο Ιερεύς Κόρεσσος έδυσίαζε στο βωμό του Διονύσου τήν ώραία Καλλιρρόη ή ένα όποιοδήποτε άλλο ανθρώπινο θήμα θά δεχότανε να πεθάνη άντι έκείνης !

Κανείς όμως από τους Καλυδωνίους δέν ήθελε να πεθάνη άντι τής Καλλιρρόης, γιάτι κανείς δέν ήθελε να μνη εινε στον κόμο που θά εινε και κείνη ! και καθένας ένόμιζε ότι κάποιος άλλος κουεντές θά βρεθθ ή να θυσιασθ ή τζωί του γι' αυτή κ' έτσι να τού τήν άφήση ατόνουου !

Η Άλκηστις πέθανε γιά να σώση τόν άντρα τής τόν Άδμητο, και ή Ιστορία αναφέρει διάφορα άλλα παραδείγματα γυναικείας ατοθυσίας. Ποιός άντρας όμως πέθανε ποτέ γιά τή γυναικία του ; Και όμως ή γυναικεία έχουν τήν άδυναμία να μνη καταλαβαίνουν τδ έννοουδν έκείνοι που τούς λένε : σέ αγαπάω μέχρι τού τάφου ! Άν έσυλλογίζοντο λιγάκι ή γυναικεία θά καταλάβιμαν ότι έκείνοι που τούς δίνουν τή διαβεβαίωσι άντι έννοουδν ότι τες αγαπούν μέ χου τού... δικού τους τάφου. Δηλαδή αφού τες κλεισουν έκει, θά βγούν να κυνηγήσουν άλλες, γιά να τες αγαπήσουν κ' αυτές μέ χου... τού τάφου, και ούτω καθέξης...

Οι Καλυδώνιοι, άμα έλαβαν τδ φοβερό χρησμό, συγκρότησαν σωμαόλοιο. Άκούστηκαν πολλά και συμπαθητικά λόγια γιά τήν ώραία κόρη « που θά πέθαινε τόσο νέα ή καυμένη ». Όλοι όμως παραδέχτηκαν ότι τδ καθήκον τής ήταν να θυσιασθ ή γιά να σώση τους συμπολίτες τής, και κανείς δέν βρέθηκε να πάρη τή θέση

της. Και ή Καλλιρρόη, θέλοντας και μή, έσκυψε τδ κεφάλι και ύποτάχτηκε στή μοίρα τής.

Ιερείς και Ιέρεια έστόλισαν τδ θήμα σύμφωνα μέ τδ θυσιαόλοιο τής λατρείας τους. Έβαλαν στέμμα στο κεφάλι τής Καλλιρρόης, τήν έκόσμησαν μέ άνθη, μέ χρυσάματα κλπ. Άφου όλα έτοιμάστηκαν μέ τάξη, άρχισε ή πομπή. Έβαλαν στή μέση τήν παρθένω—που τά κάλλη τής έπυροπόλησαν τήν καρδιά του Κορέσου και τήν όδηγοσαν στον οίμοχαρη βωμό. Ήταν χαρούμενοι, γιάτι θά έπαινε ή επιδημία...

Στην πομπή αυτή, έπήγαινε μπροστά ο Ιερεύς του Διονύσου Κόρεσσος. Φορούσε τδ λαμπρότερα άμφιά του, τδ χιτώνα τής θυσίας, και ήταν στεφανωμένος μέ Ιερό σέλινο. Όλες ή παρθένες τής πόλεως, μέ άνθοφόρα κώνιστρα στο κεφάλι, όλος δ λαός, ακολουθοϋσαν τήν πομπή...

Τέλος, έφθασαν στο ναό του Διονύσου, που είχε έξοργασθ ή γιάτι περιφρονήθηκε ο έρωτας του παπά του. Η Καλλιρρόη όδηγήθηκε μπροστά στο θυσιαστήριο, όπου τήν άνάγκασαν να γονατίση. Τής έχυσαν τά μύρα στα μαλλιά και έτελεσθήσαν όσα έπρόστασε τδ Μαντείο τής Δωδώνης. Τέλος ήρθε και ή φοβερή στιγμή. Ο Ιερεύς του Διονύσου, ο Κόρεσσος μέ τδ λειτουργικό χιτώνα, έπροχώρησε στο έξαίσιτο θήμα, κρατώντας τδ άστραφτερό μαχαίρι τής θυσίας.

Όταν όμως είδε τήν Καλλιρρόη στή στάσι έκείνη τής ύποταγής, όταν άντίκρυσε τδ κορμί τής να τρέμη από τδ φόβο του θανάτου, όταν εκάταλαβε τόν κύνεινο λαμό τής παρθένας να φουσκώνη από τδ λυγμό, που ήταν έντιμος ν' ερσάσθ, ένα έσπρικό κύμα λατρείας έπλημμύρισε τήν καρδιά του. Όχι ! δέν εινε δυνατόν να γίνη αυτό ! Δέ μπορούσε να σπάρθ εντός τών έρωτων του, και ήταν προτιμώτερο να θυσιασθ ή άντι έκείνης !

Τρομερά συγκινημένος ο Κόρεσσος, ύψωνε τδ μαχαίρι έπάνω από τδ κεφάλι του και φωνάζει :

— Καλλιρρόη, ζήσε ! Έγώ θά πεθάνω γιά σένα !... Χαίρε !...

Και μ' ένα δυνατό χτύπημα, τδ μήγαιε στήν καρδιά του και πέφτει αιματοκυλισμένος μπροστά στο βωμό του θεού του, στα πόδια τών άλλων Ιερέων και τού λαού που τόν έβλεπαν κατάπληκτοι. Και έτσι, άντι δ βωμός του Διονύσου να ραντισθ ή μέ τδ αίμα τής Καλλιρρόης, γίνικε βωμός του έρωτος και δέχτηκε ολόκαρο τόν Κόρεσο νεκρό.

Στο τραγικό και άπροσδόκητο αυτό θέαμα, κατάπληκτη ή Καλλιρρόη, έλημονήσους τήν προηγούμενη άποστολή τής γιά τόν Κορέσο. Είχε λάβει τή μεγαλειότερη απόδειξη ότι ένας μόνον άνθρωπος τήν άγάπης πραγματικά μέσα στο όλη τήν Καλυδώνια : Ο Κόρεσσος ! Και άλλιοι όμως, ο άνθρωπος αυτός δέν ζούσε πιά...

Άντι να χαιρέτα γιά τή σωτηρία τής ή Καλλιρρόη, έστέκονταν έκει, κοντά στον αίματοβρεγμένο βωμό και μέ τήν καρδιά γεμάτη θλίψη, μέ τά μάτια δακρυμόνα, παρακολουθοϋσε τή θλιβερή πομπή τών Ιερέων και τού λαού, που έπληραν τδ σώμα του Κορέσου και μέ περπατήματα άγρό έπήγαιναν να τδ θάψουσι.

Έμεινε έκει ή Καλλιρρόη ως που έβράδυνασε, και τής ειλαν ότι ήταν ώρα πιά να φύγη, γιάτι θά έκλειναν ή πύλες του ναού.

Τότε, γεμάτη άπελπισία, έξοκισε τόν πέπλο τής και τόν έρριξε κάτω, πέταξε από τδ κεφάλι τής τδ στεράνι και τά χρυσάματα και μέ τήν άπόφασι στήν ψυχή έβάδισε προς τήν παραλία, σέ μά πηγή γλυκού νερού, που έβγαინε από μά πέτρα και κυλοϋσε προς τή θάλασσα.

Τήν ώρα έκείνη τδ φεγγάρι έπρόβαλε πόν τόν άντικρυνό λόφο.

Η Καλλιρρόη έσπυγνε στο χέρι τής τδ μαχαίρι τής θυσίας, τδ μαχαίρι του Κορέσου, που τδ είχε πάρει από τή βάση του βωμού.

Στάθηκε κοντά σέ μά πηγή.

— Άγαπημένη σιά τδ Κορέσου ! έφώνασε, έρχομαι μαζί σου !..

Κ' έβύθισε στα στήθη τδ φονικόν όργανο. Έπεσε νεκρή μέσα στο νερό...

Το πρωί, μερικοί βοσκοι Καλυδώνιοι βρήκαν τδ σώμα τής και τδ μετέφεραν στήν πόλι. Τήν έκλαψαν και τήν έθαψαν κοντά στον τάφο του Κορέσου.

Η πηγή όνομάστηκε, από τ' όνομα τής ώραίας Καλυδωνίας παρθένας, « Καλλιρρόη » και λένε ότι : όσοι έρωτευμένοι πούν από τδ νερό τής πηγής αυτές εύτυχουν στον έρωτά τους.

